عوسمانی حاجی مارف لەبارەی (مەلەفی چەپ لە ئەمڕۆی کوردستادا(

عوسمانی حاجی مارف : دامەزراندنی دەوڵەت و سەر رێگاخستنی بزوتنەوەیەکی جەماوەری ئەرکی کۆمۆنیست وچەپەکانە .
گفتوگۆی رێگای کوردستان لەگەڵ عوسمانی حاجی مارف سکرتێری کۆمیتەی ناوەندی حزبی کۆمۆنیستی کرێکاری کوردستان لەبارەی (مەلەفی چەپ لە ئەمڕۆی کوردستادا)
ئامادەکاری مەلەف : هیوا عومەر
-________

لەبارەی ئەم مەلەفەوە:..........

ڕیشەی تێکۆشانی هێزە چەپ و مارکسییەکانی عێراق و هەرێمی کوردستان بۆ نزیکەی سەدەیەك لەمەوبەر دەگەڕێتەوە.
لەناو ئەومێژوەدا سەرەڕای وێستگەی جیاجیا بەڵام لاپەرەکانی تەژییە لەدەستکەوت بۆ هاوڵاتیان کەخۆی لە دابینکردنی بەشێك لە مافە ئابوری و کۆمەڵایەتی و یاسایی و سیاسییەکان دەبینێتەوە و توانراوە جێگیر بکرێت لە دامەزراوەکانی دەوڵەت و دەستوری عێراق لە قۆناغە جیاجیاکانی بەڕێوەبردنی دەوڵەت. هەندێك لەم دەسکەوتانە پەراوێز خراوە و لاواز کراوە، هەندێکی ماوە.

لەهەڵومەرجی ئەمرۆماندا هەنگاوەکانی حکومەت وەك؛ ڕەنگدانەوەی سروشتی چارەکە سەدەیەکی ئەم حوکمڕانیەو ئەم تایپە لە دەسەڵات (فۆرمێکی ڕۆژهەڵاتی)لە ئابوری ڕەیعی بریتییە لە پەیڕەوکردنی سیاسەتێك بە قازانج و ویستی بانك و کارتێلە مشەخۆرەکانی ژێر چەتری (نیولیبرالیزمی سەرمایەداری)
ئەمەش رەنگی داوەتەوە لەبەرزبونەوەی رێژەی بێکاری وهەژاری ولەدەستدانی بەشێك لەومافانەی بەدەستهاتبوون .
ئەوەی دەگوزەرێت لە هەڵومەرجی ئابوری وسیاسی هەرێمی کوردستان چوارچێوەیەکی نوێ بۆ ململانێی چینایەتی وتێکۆشانی جەماوەری هێناوەتە پێشەوە، کە ئەرکی جدیتری خستۆتە بەردەم هێزەکانی چەپ لە بەرامبەر شکستی بەرەی راستڕەوی دەسەڵات.

ماڵپەری رێگای کوردستان بۆ فۆکەس خستنەسەر ئەو ئەرکانە و رۆڵی هێزە چەپ ومارکسییەکان ئەم دۆسییەی کردۆتەوە .
سکرتێری کۆمیتەی ناوەندی حزبی کۆمۆنیستی کرێکاری کوردستان لە میانەی بەشداریکردنی لە (ملەفی چەپ لە ئەمڕۆی کوردستاندا) پێیوایە : " لەهەڵومەرج و واقعیەتی سیاسی ئێستای کوردستاندا ئەوەی توشی شکست و بنبەست بوە ئەزمونی دەسەڵاتی سیاسی و ئیدارەی کۆمەڵگەیە لەلایەن ڕەوتی بزوتنەوەی کوردایەتی و حیزبەکانیەوە کە بەدوای ٢٦ساڵ حکومڕانی لە ١٦ی ئۆکتۆبەردا بۆ جارێکی تر کۆمەڵگای کوردستانیان خستە بەردەم گێژاوو ناجێگیری سیاسی زیاتر وچارەنوسێکی نادیارتر و سەپاندنی فەزای بێ ئاسۆیی و بێ ئومێدی .
عوسمانی حاجی مارف ، لەبارەی ئەرك وبەرپرسیارەتی ئەمڕۆی چەپەکان خوێندنەوەی وایە : " ئەرکی چەپ و کۆمۆنیست و ئازادی خوازانە بەوەی هەر بۆچون و لێکدانەوەیەکیان هەیە، لە ئێستادا هەوڵبدەین کوردستان لەم دۆخە پێگێژاوو سەرگەردانیە دەربهێنن، پێویستە بزوتنەوەیەکی جەماوەری فراوان بەڕێبخەین کە یەکەم :هەوڵبدەن دەورو مەوقعیەتی بزوتنەوەی کوردایەتی تەریك بکەن و وەلایان بخەن و کۆتایی بەدەسەڵاتی میلیشیایی حیزبەکانیان بهێنن. دووەم: پێشڕەوی بکەن بۆ بەجێگەیاندنی ئەزمونێکی تر لەشێوازی دەسەڵات کەبتوانێ دەورو دەخاڵەت و ئیرادەی ڕاستەخۆی خەڵك مسۆگەر بکات. بە مانای هێنانە ئاراو کارکردن لەسەر ئەڵتەرنەتیفێکی تەواو جیاواز لە ئەزمونی دەسەلاتدارێتی حزبە بۆرجوازیەکان لە پێناو ئازادی و خۆشگوزەرانی و دامەزراندنی دەوڵەتێکی سەربەخۆ لەسەر بنەمای ناسنامەی هاوڵاتی بون و دابڕاوو جیا لە ناسنامەی هەر دین و نەتەوەو تائفەیەك.

دەقی بەشداری عوسمانی حاجی مارف سکرتێری کۆمیتەی ناوەندی حزبی کۆمۆنیستی کرێکاری کوردستان لەبارەی (مەلەفی چەپ لە ئەمڕۆی کوردستادا)

کام خوێندنەوە پێویستە بۆ دیاریکردنی ئەرك و ڕۆڵی چەپ و مارکسیەکان؛خوێندنەوەیەك کە ڕۆڵی چەپ لە پەراوێز خراوی دەریبهێنێ و بیکاتە لیدەر لە ئاراستە کردنی ڕوداوەکان ؟

عوسمانی حاجی مارف: پێش هەموو شتێك دەربارەی پرسیارەکەت پێویستە ئەوە بڵێین کە مەقولەی چەپ یان مارکسیەکان، مەقولەیەکی ناڕۆشن و گشتیە، بۆیە ناتوانین وەڵام لەسەر ئەوە بدەینەوە کە ئایا ئەتوانین چەپ لە پەراوێز خراوی دەربهێنین و وەك یەك یەکە تا بتوانێت ڕۆڵی هەبێت؟، بە بۆچونی من نەخێر کاری وەها ناکرێت چونکە

چەپەکان و مارکسیەکان بۆچون و لێکدانەوەی جیاوازیان هەیەو گروپ و ڕێکخراوی تایبەت بە خۆیان هەیە، هەروەها بۆ وەڵام بە کێشە سیاسی و کۆمەڵایەتیەکان وەڵامی جیاواز دەدەنەوەو سیاسەت وئەرکی جیاواز دەخەنە ئەستۆی خۆیان، بۆیە باشتر وایە پرسیارەکە بەو شیوەیە بکرێت ئیجابی ترە ،کە ئایا حیزبێکی کۆمۆنیستی چۆن لە پەراوێزخراوی دەردێ و دەبێتە پێشڕەو لە ئاڕاستەکردنی ڕوداوەکان و کێشە سیاسی و کۆمەلایەتیەکاندا؟.

ئەگەر لەو دەستەواژەیەوە کە فەلسەفەی بونی کۆمۆنیستەکانە دەست پێبکەین؛ کەهەر حزبێکی کۆمۆنیستی دەبێت ئامڕازی دەستی خەباتی چینی کرێکار بێت بۆ شۆڕشی سۆشسیالیستی، ئیتر جێگاوڕێگای ئەو حیزبە بەوەدەناسرێت ودیاری دەکرێت کەلە دنیای واقعدا تاچەند توانیویەتی ئەو ئامڕازەبێت و ئەو ئەرکە بە جێبهێنێت، ئەمە سەرەتایی ترین پرنسیپە کە ئەو حیزبە لەهەر دەورەیەکدا لە خۆی بپرسێتەوە کەچەند پابەند بوە بەو مەسەلە بنەرەتیەوەو توانیویەتی ڕابەری کرێکارن بکات بۆ دەسەڵاتی سیاسی و شۆڕشی سۆشیالستی، لەهەمان کاتدا لەناو کێشمەکێشی سیاسی بزوتنەوە کۆمەڵایەتیەکاندا چەند دەتوانێ لەناو هاوکێشە سیاسیەکاندا هاوسەنگی هێز بەقازانجی خەباتی چینی کرێکارو حیزبەکەی بەرێتە سەرەوەو سەرنج و چاوەڕوانی زۆرینەی کۆمەڵگا بەلای خۆیدا ڕاکێشێ، ئەمەش دەکەوێتە سەر ئەوەی ڕابەری ئەوحیزبە لەهەردەورانێك و توندپێچی و کێشمەکێشی سیاسی و ڕووداوو فرسەتەکاندا، وەڵامی سیاسی دروست بداتەوەو ئەرکی عەمەلی پێویست و دروست بخاتە دەستوری کارەوە، ئەمە ئەرك و ئاراستەی حزبێکە نەك چەپ بەگشتی، هەرکات هەر حزبێکی کۆمۆنیستی لەو بارەیەوە هەنگاوی جدی ناو پێشڕەوی کردو بووە هێزێکی کۆمەڵایەتی وشەڕی دەسەڵاتی کرد، ئیمکانی ئەوە هەیە بەشێك لە چەپەکانیش بێنە ژێر چەتری ئەو حزبەوە یان ڕێگایەکی تر بگرنە بەر، باشترین نمونە ئەزمونی شۆڕشی ئۆکتۆبەر و دەوری لینین و بەلشەفیەکانە بۆ دەسەڵاتی سیاسی.

هەڵومەرجی ئەمڕۆ و شکستی حوکمڕانی بەرەی ڕاستڕەوی ، چ بژاردە و پلاتفۆرمێکی مومکین دەخاتە بەردەم هێزەچەپ و مارکسیەکان ؟

عوسمانی حاجی مارف: لەهەڵومەرج و واقعیەتی سیاسی ئێستای کوردستاندا ئەوەی توشی شکست و بنبەست بوە ئەزمونی دەسەڵاتی سیاسی و ئیدارەی کۆمەڵگەیە لەلایەن ڕەوتی بزوتنەوەی کوردایەتی و حیزبەکانیەوە کە بەدوای ٢٦ساڵ حکومڕانی لە ١٦ی ئۆکتۆبەردا بۆ جارێکی تر کۆمەڵگای کوردستانیان خستە بەردەم گێژاوو ناجێگیری

سیاسی زیاترو چارەنوسێکی نادیارتر و سەپاندنی فەزای بێ ئاسۆیی و بێ ئومێدی، ئەوەی کە ئەرکی چەپ و کۆمۆنیست و ئازادی خوازانە بەوەی هەر بۆچون و لێکدانەوەیەکیان هەیە، لە ئێستادا هەوڵبدەین کوردستان لەم دۆخە پێگێژاوو سەرگەردانیە دەربهێنن، پێویستە بزوتنەوەیەکی جەماوەری فراوان بەڕێبخەین کە یەکەم :هەوڵبدەن دەورو مەوقعیەتی بزوتنەوەی کوردایەتی تەریك بکەن و وەلایان بخەن و کۆتایی بەدەسەڵاتی میلیشیایی حیزبەکانیان بهێنن. دووەم: پێشڕەوی بکەن بۆ بەجێگەیاندنی ئەزمونێکی تر لەشێوازی دەسەڵات کەبتوانێ دەورو دەخاڵەت و ئیرادەی ڕاستەخۆی خەڵك مسۆگەر بکات. بە مانای هێنانە ئاراو کارکردن لەسەر ئەڵتەرنەتیفێکی تەواو جیاواز لە ئەزمونی دەسەلاتدارێتی حزبە بۆرجوازیەکان لە پێناو ئازادی و خۆشگوزەرانی و دامەزراندنی دەوڵەتێکی سەربەخۆ لەسەر بنەمای ناسنامەی هاوڵاتی بون و دابڕاوو جیا لە ناسنامەی هەر دین و نەتەوەو تائفەیەك.

هێزە چەپ و مارکسییەکان کێن لەمرۆدا ، دەتوانن لەچوارچێوەی بەرنامەیەکی هاوبەشدا کۆببنەوەوبەربەستەکانی بەردەم کاری ئەوهێزانەچین ؟

عوسمانی حاجی مارف: وەك لە وەڵامی پرسیاری یەکەمدا ئاماژەم پێکرد کە مەقولەی چەپ مەقولەیەکی ناڕۆشن وگشتییە، هەر بەو مانایەش ناتوانم لیستێك لەناوی گروپ و ڕێکخراو و حزب و کەسەکان ڕیز بکەم و نازناوی چەپ بون یان مارکسی بونی پێ ببەخشم، ئەوە دەکەوێتە سەر ئەو لایەنانە خۆیان چ ناسنامەیەك بۆ خۆیان هەڵدەبژێرن، من حزبەکەم و خۆم بە کۆمۆنیستی کرێکاری دەناسێنم و بەرنامەی دنیای باشترمان هەیە، ئەکرێ کەسانێك قەبولی کەن یا کەسانێکی تر پێ یان دروست نەبێت، هەربەو مانایە ناتوانین پێکهاتەیەك دامەزرێنین لەژێر بەرنامەیەکی هاوبەشدا و ناوی بنێین پێکهاتەی بەرەی چەپ، کاری لەم چەشنە لە هیچ شوێنێکی دنیادا نەکراوەو ناکرێت و سەرکەوتونیە، هەر وەك گوتم چەپەکان یان مارکسیەکان بۆچون و نەخشەی جیاوازیان هەیە، بەڵام دەکرێت لە هەلومەرجێکی تایبەتدا هەندێ کاری هاوبەش ئەنجام بدرێت لەبابەتی بەرگری لە ئازادی سیاسی یا خواستە کرێکاری و جەماوەریەکان..، هەر وەك لە پرسیاری دووەمدا ئاماژەم پێکرد، بە بۆ چونی من لە ئێستای هەلومەرجی سیاسی کوردستاندا هەوڵدان بۆ بەرێخستنی بزوتنەوەیەکی بەرفراوانی جەماوەری بۆ وەستانەوە لەبەرامبەر دەسەڵاتی حزبە میلیشیاکانی کوردایەتیدا و کۆتایی هێنان بەدەسەڵاتی میلیشیایی و دامەزراندنی دەوڵەتێکی سەربەخۆ،

ئەرکی کۆمنیستەکان و چەپەکان و ئازادی خوازانە، هەرکەس و لایەنێك ئەم ئاڕاستەیەی قەبوڵ بێت دەتوانن وەك پێشڕەوو خۆ بە خاوەن زانین و بەرپرسی ئەو بزوتنەوەیە ڕۆڵیان هەبێت، هەر کەس ولایەنێکیش پێیان دروست نیە دەتوانن پێشڕەوی سیاسی بکەن لە خستنەو ڕوی هەر ئەڵتەرناتیفێك کە پێیان وایە وەڵامە بە هەلومەرجی سیاسی ئێستای کوردستان و عێراق.

لە هەڵبژاردنەکانی داهاتوودا، پلاتفۆرمی چەپ چی بێت ؟ بەشدار بن یان نا ؟ تاچەند بەشداریکردن بە لیستێکی یەکگرتووی چەپ و بە دەستهێنانی نوێنەرایەتی ڕێگا خۆش دەکا و ئاسانکاری دەبێت لە گۆڕینی واقیعی سیاسی و ئابوری ؟

عوسمانی حاجی مارف: بەجیا لەوەی لەدنیای واقعی سەرمایەداریدا، دەسەڵاتی چینی کرێکارو شۆڕشی سۆشیالستی لەڕێگای پەرلەمانەوە ئیمکانی نیەو ناکرێت، لەهەمان کاتدا حکومەتی کرێکاری ودەسەڵاتی بۆرجوازی دوو پێکهاتەی جیاوازن، ئیتر مانایەك بۆ ئەو مەقولە گشتی و ناڕۆشنە نامێنێتەوە کەبە ناوی چەپەوە بتوانێت دەورێك بگێڕێت لەناو پەرلەماندا بەقازانجی کرێکاران، بەڵام ئەمەش نکۆڵی لەوەناکات کە حیزبێکی کرێکاری لەدەورانێکی سیاسی دیاریکراودا بۆ چونە پێشەوەی حیزبەکەی و دەوری خەباتی کرێکاری وەك مانۆڕێکی سیاسی لەهەڵبژاردنی پەرلەمانیدا بەشداری بکات. بەڵام ئەوەی پەیوەندی بە هەلومەرجی سیاسی کوردستانەوە هەیە پەرلەمان کە بۆ خۆی گاڵتەجارو بێ جێگاو ڕێگایە، ئەوە ئێستا تەواو پەرپوت و بێ ماناو هیچە، نەك نابێت چەپەکان بەشداری بکەن بەڵکو پێویستە هەوڵ بدەن ئیتر ڕێگا بەم گاڵتەجاریە نەدەن.

ئەوەی پێویستە کە لێرەدا جەختی لەسەر بکەینەوە دەربارەی ئەوەی بزوتنەوەیەکی جەماوەری بەرفراوان بەڕێخەین بۆ وەلا خستنی دەسەڵاتی میلیشیایی حیزبەکانی بزوتنەوەی کوردایەتی و دامەزراندنی دەوڵەتێك لە کوردستاندا بەمانای دەورو دەخالەت و ئیرادەی ڕاستەوخۆی خەڵك لەدەسەڵاتی سیاسیدا، ئەم ئاراستەیە ئەوەمان دەخاتە بەردەم کەئەگەر چەپەکان و کۆمۆنیستەکان ئازادیخوازان خۆیان بەخاوەنی ئەم بزوتنەوە جەماوەریە دەناسێنن و دەیانەوێت دەوری تیا ببینن، ئەوە بەهیچ جۆرێك لە پرۆژەکان وسیاسەتەکانی حیزبە دەسەلاتدارەکاندا بەشداری ناکەن، هەڵبژاردن و پەرلەمانەکەیان و دەسەڵاتەکەیان ڕەتدەکەنەوە، بۆیە پێویستە ئەوەی خۆی بەچەپ دەناسێنێ دروست نیە جارێکی تر لە هەلومەرجی سیاسی ئێستای کوردستاندا باس لە دانی لیست بۆ هەڵبژاردن و پەرلەمان بکات.